

Møre og Romsdal

Molde 12 nov. 2015

Rune Vordahl, regiondirektør

Agenda

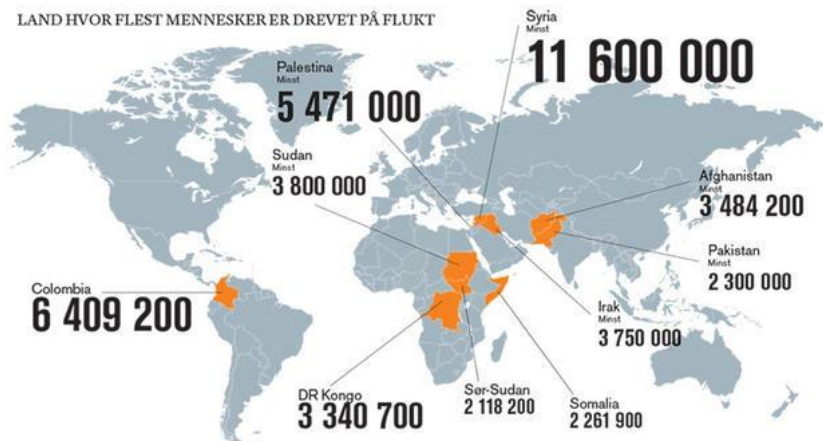
- Ankomstsituasjonen/mottakssituasjonen
- Innkjøp av plasser
- Kommunenes rolle
  - Oppgaver og finansiering
- Mottakssituasjonen pt
- Hva skjer fremover?
- Hvordan kan vi hjelpe hverandre?

Migrasjonssituasjonen i verden

- 59,5 millioner på flukt
- 38 millioner internt fordrevne

LAND HVOR FLEST MENNESKER ER DREVET PÅ FLUKT

- 21,5 millioner på flukt over landegrenser
- Over 900 000 har kommet til Europa i 2015

Tall ved inngangen til 2015.

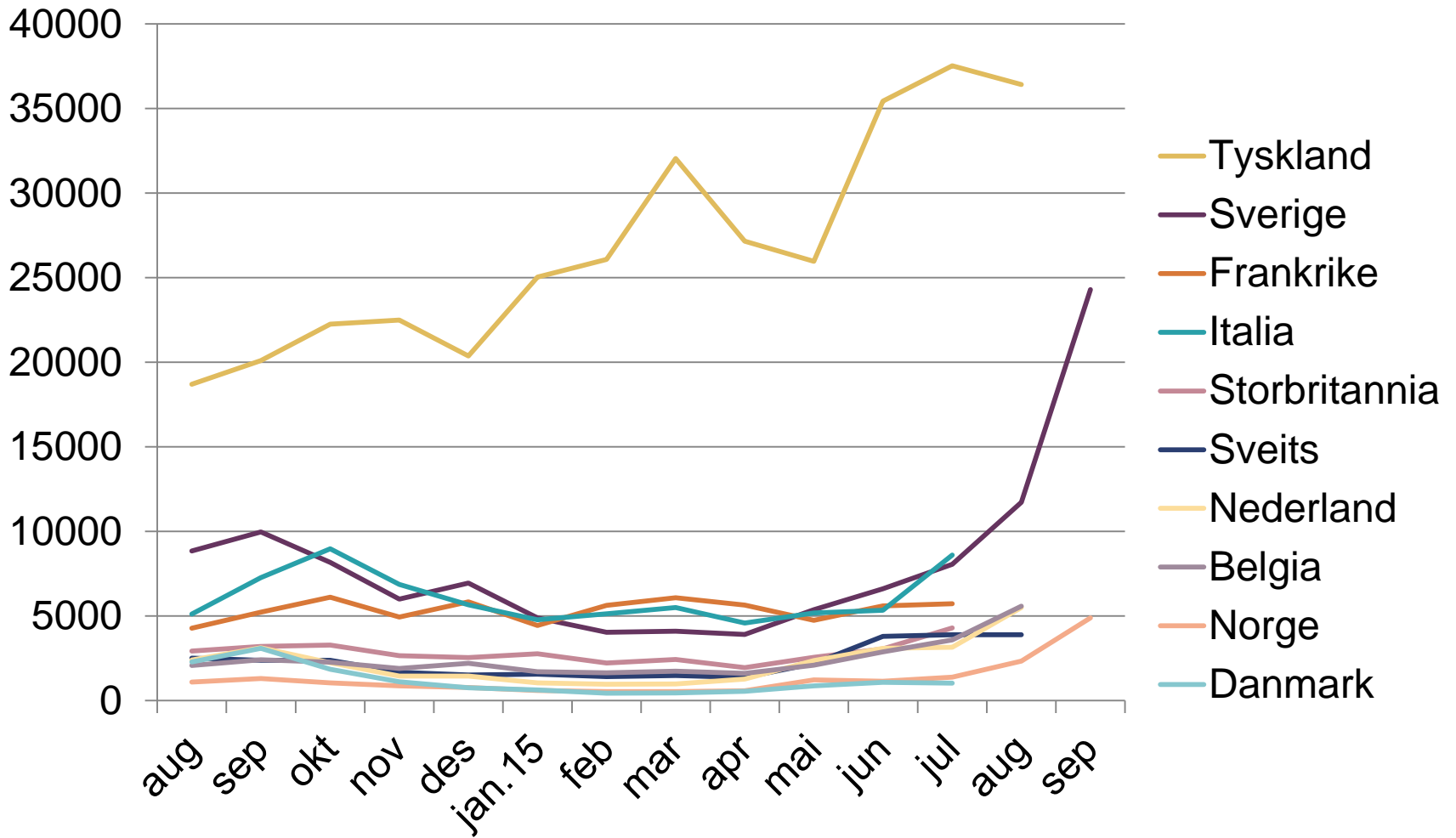
FLYKTINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

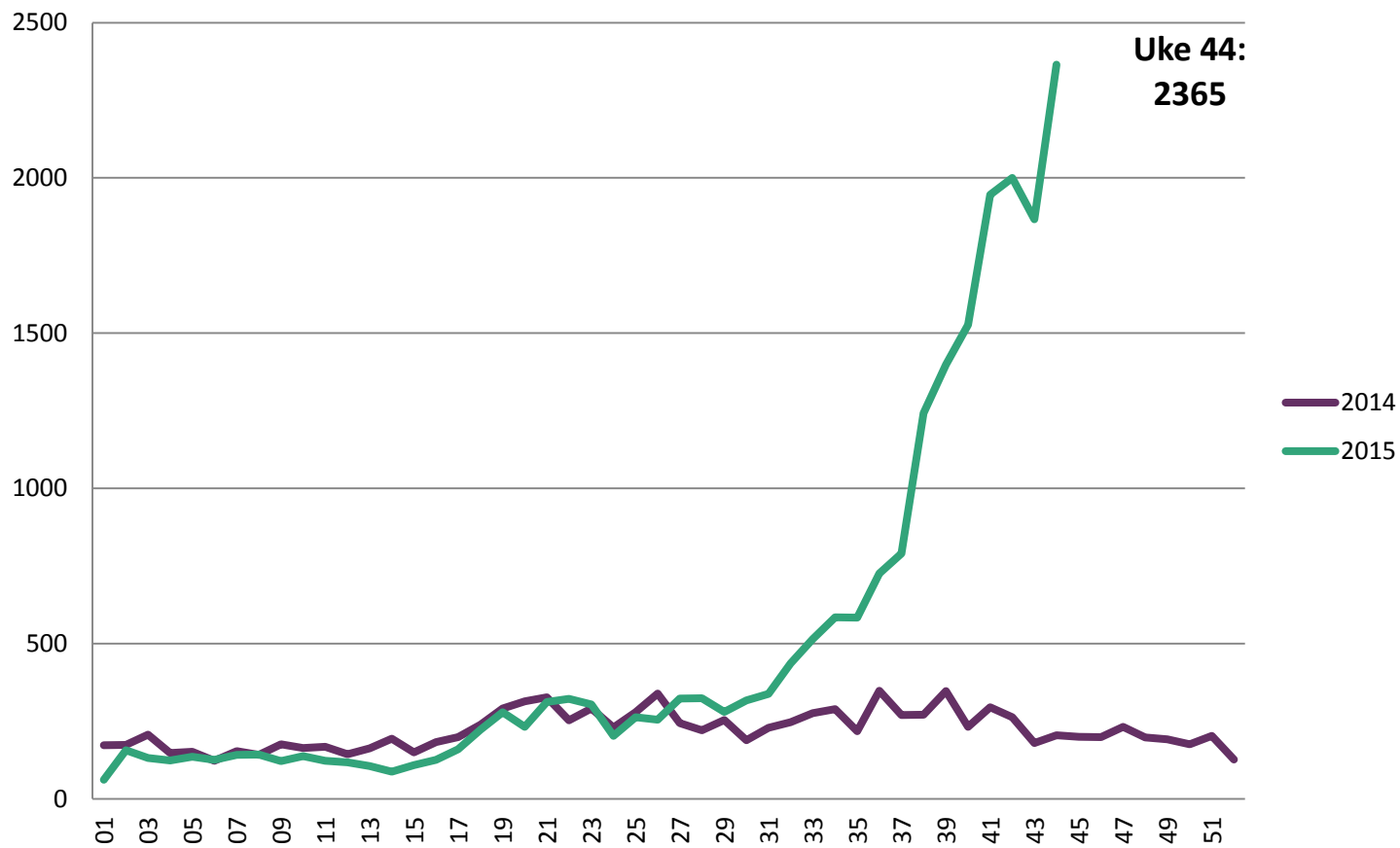
Med tog og til fots gjennom deler av Europa...

Asylsøknader til Europa (Eurostat)

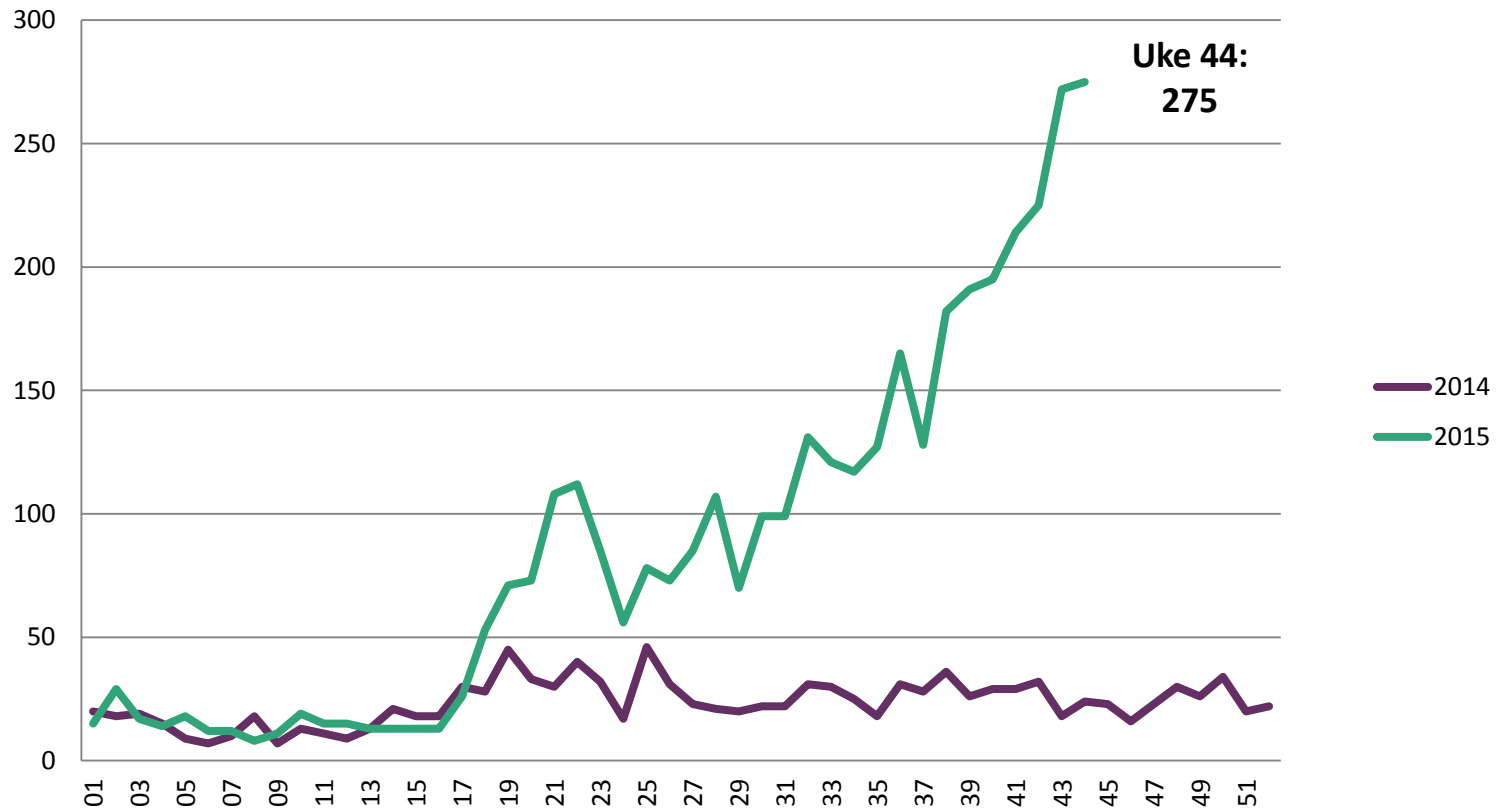
Asylsøknader per uke 2015

Antall asylsøkere, siste fire uker, fem største land

	Uke 41	Uke 42	Uke 43	Uke 44
Afghanistan	289	383	492	817
Syria	931	895	647	664
Irak	345	296	264	369
Eritrea	106	114	115	104
Iran	66	57	118	151
Andre	209	255	231	260
Totalt	1946	2000	1867	2365

Asylsøknader enslige mindreårige per uke 2014-2015

Ukestall – enslige mindreårige

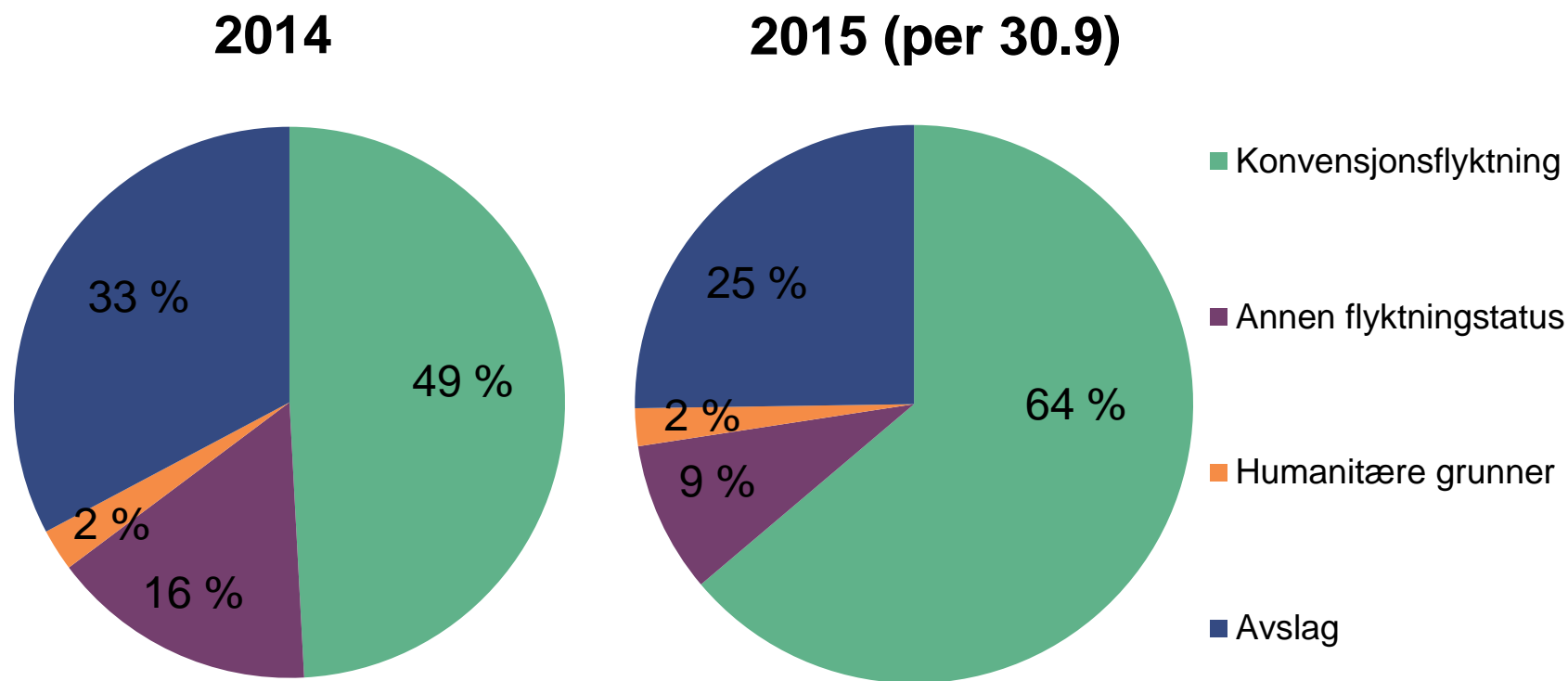
	Uke 41	Uke 42	Uke 43	Uke 44
Afghanistan	131	162	187	209
Syria	38	15	27	23
Eritrea	25	25	27	18
Andre	22	23	31	25
Total	216	225	272	275

Andel	11%	11 %	14%	11%
--------------	------------	-------------	------------	------------

Viktige premisser

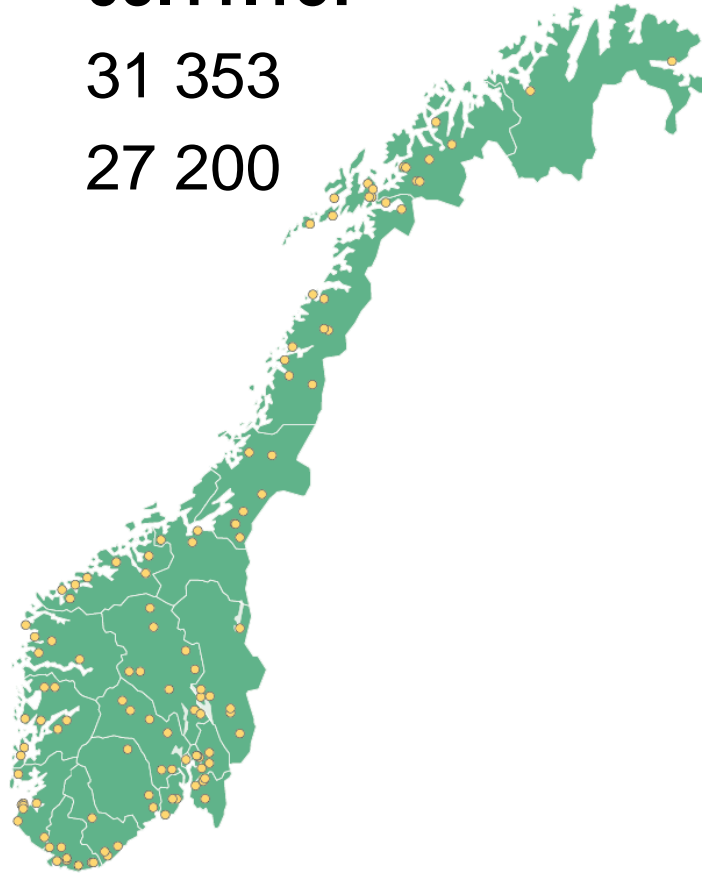
- Retten til beskyttelse er nedfelt i menneskerettighetene
- Asylsøkere har lovfestet rett til et sted å bo/mottaksplass (Utl.lovens §95)
  - (enslige barn under 15 år bor i omsorgssenter i regi av BUFetat)
- Asylsøkere må bo i en kommune
- NASJONALT ANSVAR

Utfall av realitetsbehandlede asylsaker, 2014 og 2015

Antall plasser og beboere

Dato:	07.10.15:	09.11.15:
Plasser:	24 431	31 353
Beboere	19 307	27 200

Etablering av asylmottak

- Måten å gjøre dette på i Norge er politisk besluttet
  - Må følge *Lov om offentlige anskaffelser*
- UDI kan få tilbud om mottak «hvor som helst»
- Kommuner har ikke vetorett – saken drøftet i Stortinget
- Norge har undertegnet flyktningkonvensjonen
- Utlendingsloven: Asylsøkere har rett til innkvartering

- Visse kriterier for beslutningen om etablering
  - Det økonomisk mest egnede (pris, kvalitet, geografi)
- Kontraktene er i vanlige konkurranser på 3 + 3 år (3 mnd. oppsigelsestid)
- Også direktekjøp fra august måned 2015: kontrakter da varighet på 6 mnd. + 3 mnd. + 3 mnd.

- **Akuttmottak – korte kontrakter, kort botid («seng og mat»)**

- FRAMTIDIGE SCENARIER MED DAGENS ANKOMSTER?

Forts. etablering av asylmottak

- Bred politisk enighet om norsk modell
- Etterleve konvensjoner (flyktningkonvensjonen)
- Etterleve Utlendingsloven (krav på innkvartering)
- Kan ses på som humanitært oppdrag
- Kan styrke lokalt næringsliv
- Gir arbeidsplasser og skatteinntekter
- Kommunale utgifter blir kompensert
- Forskning viser gode erfaringer
- Lovlig etablering av virksomhet
  - lov om offentlige anskaffelser

Kommunens oppgaver

- **RS 2011-025** Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller omsorgssenter
  - Kommunens oppgaver
  - Tilskudd til kommunen

- Akutt plasser?

Helsetjenester

- Asylsøkere har rett til helsetjenester fra kommune og spesialisthelsetjenesten (omfattet av kommunehelseloven)
- Første vurdering av ankommet asylsøker av helsepersonell helst innen to uker
- Skal tildeles fastlege i kommunen, unntatt er beboere med endelig avslag på søknad om asyl

- Akuttmottak – akutte helsetjenester

Barnevern

- Lov om barnevernstjenester gjelder for alle barn i Norge uavhengig av status.
- Ekstraordinære utgifter i forbindelse med evt. omsorgsovertakelse kan utløse særtilskudd

Skole

- Inntil 250 t. norskopplæring for asylsøkere over 16 år
- De med oppholdstillatelse: + 600 t. norsk og samfunnskunnskap
- Barn og unge i asylmottak har samme rett til **grunnskole** som andre barn og unge i Norge (RS UDIR5-08)
- **Akuttmottak – ikke skole eller norskopplæring**

Oppgaver og finansiering

- Kommuner med asylmottak og omsorgssentre har ansvar for lovpålagte tjenester til beboerne.
- Vertskommunetilskudd skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med at det drives et asylmottak eller omsorgssenter i kommunen.
- Kommunene mottar barnehagetilskudd for asylsøkerbarn i alderen 4-5 år som tilbys barnehageplass.
- Skole/norskundervisning
- *Innvirkning på rammetilskuddet til kommunen.*

Satser

Følgende satser gjelder fra:	1.1.2012	1.1.2013	1.1.2014	1.1.2015
Grunnsats per kommune per år	447 740	462 070	477 318	492 592
Sats per ordinær/transittmottaksplass per år	4 800	4 955	7 326	7 560
Sats per plass for enslige mindreårige per år	12 690	13 100	13 532	13 965
Sats per forsterket plass per år	116 700	120 430	124 404	128 385
Sats per plass i omsorgssenter per år	31 310	32 310	33 376	34 444
Barnehagetilskudd pr barn pr måned	10 104	10 425	10 769	11 114
Særskilt tilskudd per måned for medfølgende barn	22 887	23 620	24 399	25 180
Særskilt tilskudd per måned for enslige mindreårige	11 443	11 810	12 200	12 590

Hva sier forskningen?

- Generelt et positivt bilde av samhandling mellom asylmottak og lokalsamfunn. Godt over 90 prosent av mottakene og 85 prosent av kommunene beskriver forholdet som "bra" eller "svært bra". Svært få vil karakterisere forholdet som dårlig.
- Det positive forholdet mellom mottak og lokalsamfunn gjelder uavhengig av om mottaket er lokalisert i en stor eller liten kommune, eller om mottaket ligg sentralt eller usentralt.
- Mest positiv respons fra frivillige organisasjoner
- utfordring: Mangel på møteplasser
- Forholdet har utviklet seg positivt i tiden etter etablering. Ingen kommuner eller mottak oppgir at forholdet har forverret seg.

Mottak i Møre og Romsdal pt

- Hareid, mottak for enslige mindreårige, 50 plasser
- Tingvoll, 180 ordinære plasser
- Vestnes, 145 ordinære plasser
- Ålesund, 180+30 ordinære plasser
- Søre Sunnmøre (Ulstein) to avdelinger
  - Ordinær med 220 plasser
  - Avdeling for enslige mindreårige, 30 plasser
- Sunndal to avdelinger
  - Ordinær med 250 plasser
  - Avdeling for enslige mindreårige, 74 plasser
- Volda to avdelinger
  - Ordinær med 190 plasser
  - Avdeling for enslige mindreårige, 40 plasser

Hva skjer i Møre og Romsdal? del 1

- Kristiansund:
  - Ordinært mottak, 150+30 plasser, oppstart senest 01.12
  - Akutt plasser, Atlanten turistsenter 140 – 220 plasser
  - Akutt plasser, KrSund Hotell 170 – 200 plasser
- Sunndal: Nytt mottak for enslige mindreårige asylsøkere, Tredalen, 30 plasser

Hva skjer, del 2

- Har hatt konkurranse ute om EMA plasser med tilbudsfrist 2. november. Fått tilbud om plass i
  - Halså
  - Herøy
  - Ulsteinvik
  - Volda
- Akutt plasser kan poppe opp hvor som helst på kort varsel

Hvordan kan vi hjelpe hverandre?

- Fylkesmennene har kartlagt aktuell bygningsmasse. Egen arbeidsgruppe i UDI vil følge opp med tanke på raske etableringer
- Kommunene sitter med en nøkkel som forvalter av plan- og bygningsloven – staten henstiller kommunene om å være raus med dispensasjoner
- Flere kommuner som Driftsoperatører!
- 5 000 personer i mottak venter på en bosettingskommune. Rask bosetting vil ledigstille plasser vi allerede har etablert
- Informasjon så tidlig i prosessen som mulig

Takk for meg 😊

Informasjon om akuttinnkvartering og andre sider ved de store ankomstene av flyktninger til Norge finnes på denne siden:

<http://www.udi.no/asylmottak/oversikt-informasjon-om-asylsokere-som-kommer-til-norge/>

Oversikt over gjeldende UDI regelverk finnes på denne siden: <http://www.udiregelverk.no/>

Kontaktinformasjon til regionkontoret:

rkm@udi.no